

Opschrift

Vergadering van 10 juni 2025

Nummer: 2025_MV_00526

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sophie Vanonckelen: Levenslang leren: impact van Vlaams beleid op de CVO's

Raadslid(-leden):

Sophie Vanonckelen - groen

Bevoegd: Evita Willaert

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

‘Levenslang leren is een continue kans om te groeien en jezelf te ontplooiën: als individu, als team én als samenleving. Levenslang leren opent de deuren naar een leven in beweging. Het maakt mensen sterker en veerkrachtiger. Levenslang leren sterkt zo de sociale zekerheid en de economische welvaart van de toekomst’

Dat lees ik op de website van de Vlaamse Overheid. Het is een visie, zelfs een pleidooi dat ik helemaal onderschrijf. Maar de beslissingen van onderwijsminister Demir lijken haaks te staan op dit pleidooi. Opleidingen worden vooral gevaloriseerd op basis van een directe, arbeidsmarktgerelateerde, return. Activering is het codewoord. De minister verhoogt drastisch het inschrijvingsgeld van opleidingen die ze als een hobby beschouwt, zoals het studeren van talen.

Het voordeel is dat deze Vlaamse regering heel helder is over haar kijk op de samenleving. Kil en utilitair. Niet enkel de beslissing zelf, maar ook de snelheid waarmee ze wordt ingevoerd, zorgt voor heel wat beroering bij studenten en personeel van de CVO's. Op 1 september gaan de nieuwe tarieven van start.

De impact hiervan zal zich laten voelen op korte en lange termijn. Verwacht wordt dat heel wat studenten zullen afhaken en personeelsleden niet zeker zijn van hun job.

Mevrouw de schepen. Ik wil u graag vragen naar een reactie op de beslissing van deze regering en de impact op het volwassenenonderwijs in deze stad.

Vraag:

1. Hebt u reeds een reactie ontvangen van cvo Gent of van de andere cvo's in onze stad op deze beslissing?

2. Hoe schat u de impact in op het aantal inschrijvingen en voor de cursisten zelf bij cvo Gent?
3. Wat zal dit betekenen voor het personeel van cvo Gent?
4. Hoe raakt dit aan de organisatie (lokalen, infrastructuur, ...) van cvo Gent?

Antwoord

(Gekoppeld met 'IR 13 2025_MV_00529 - Mondelinge vraag van raadslid Stephanie D'Hose: prijsverhoging in het volwassenonderwijs')

Beste collega's Van Onckelen en D'Hose

Minister Demir liet een bom ontploffen in het volwassenenonderwijs. Dat mag blijken uit jullie vragen, de vele vragen die ik ontving, maar evengoed de vele opinies en reacties in de pers en de VLOR die een spoedadvies schreef.

Wat de minister besliste, is dan ook niet min. Het stevig optrekken van de inschrijvingsgelden voor een hele reeks opleidingen raakt rechtstreeks aan de tewerkstelling van personeelsleden. Het gaat ook over het verhogen van drempels tot inschrijven en dus onderwijsaanbod.

Ik wil dat graag nog eens concreet maken voor wie het miste. De opleidingen die de minister beschouwt als hobby, waaronder talen, zullen stijgen van 1.5 euro per lesuur naar 4 euro.

Het gaat om Carine. Een vrouw die door een moeilijke scheiding gaat. Ze moet elke uitgave sterk overwegen. Het opleidingsaanbod van het cvo wordt onhaalbaar.

Het gaat om Jesse. Hij volgt al drie jaar naailes nadat het niet lukte in het hoger onderwijs. Hij droomt van een job in mode. Het inschrijvingsgeld zou voor hem stijgen van 38 naar 480 euro. Dat is onhaalbaar.

Voor Carine en Jesse betekent het volwassenenonderwijs een laagdrempelig aanbod, een opstap naar een toekomst en een moment om anderen te ontmoeten. En zo zijn er velen. Tegelijk is de snelheid waarmee deze beslissing wordt ingevoerd, onmogelijk te begrijpen noch te zien als goed en zorgzaam beleid.

Bovendien spreekt uit deze beslissing een visie die ik helemaal niet deel. Door sommige opleidingen te bestempelen als louter hobbyonderwijs en tegelijk als minderwaardig te beschouwen gaat de minister voorbij aan de kwaliteit van het werk dat de cvo's leveren, het maatschappelijk belang en de persoonlijke ontwikkeling van elke cursist. Dit raakt aan eerlijke onderwijskansen. De Vlaamse regering heeft een visie op Levenslang Leren – u citeert ze mevrouw Van Onckelen – die op deze manier alleen maar zichzelf tegenspreekt. Of een opleiding diplomagericht, of louter als verrijkend wordt beschouwd, is ondergeschikt. Elk heeft een eigen onmiskenbare waarde.

En gesteld dat je toch meegaat in de visie van de minister, dan kan je niet anders dan te stellen dat dit met de botte bijl is gebeurd. Er is geen fijnmazigheid in deze beslissingen. Je kan dit niet puur economisch bekijken. Waar een bepaalde opleiding voor sommigen verrijkend is op persoonlijk vlak, is die voor anderen de toeleiding naar werk.

Bottomline, er is geen samenhangende visie. Professor Nicaise vertelde vandaag in De Standaard over de stopzetting van de uitkering van langdurig werklozen: 'Je moet dan

wel in hen investeren. De paradox is dat men nu aan het besparen is bij de VDAB, maar ook in allerlei cursussen voor volwassenen. Dus er is geen plan voor die heractivering.’ Wat dit precies zal betekenen voor cvo Gent, is af te wachten. De inschrijvingen zijn pas begin juni gestart. We zullen een beter beeld hebben eind september wanneer we de inschrijvingen afsluiten. Niet alle opleidingen worden duurder. Toch valt te verwachten dat vooral kwetsbare groepen en senioren die bv. taallessen volgen, zullen afhaken. Tijdelijke personeelsleden die taalvakken onderwijzen, werden alvast door ons eigen cvo Gent geïnformeerd dat ze mogelijks geen opdracht meer zullen hebben volgend schooljaar. Vastbenoemde personeelsleden die geen werk meer zouden hebben, zullen mogelijks gereffecteerd worden. Dat houdt in dat ze een andere opdracht bij cvo Gent of een andere cvo zullen krijgen, of mogelijks een tewerkstelling krijgen toegewezen in het leerplichtonderwijs. We zullen de mensen die getroffen worden, correct informeren en ondersteunen waar mogelijk. Ze staan op een pad dat helemaal niet evident is. De minister zet ons klem. Ik ontvang directe vragen om bepaalde opleidingen goedkoper te houden. Die mogelijkheid is er niet. We moeten ons decretaal aan de vastgelegde tarieven houden.

CVO Gent zal samen met onze koepel OVSG stappen zetten naar de minister om duidelijk te maken dat de impact van de beleidskeuzes heel groot is.

Ik wil ook graag benoemen dat de impact niet enkel gevoeld zal worden bij de CVO’s, maar ook bij de centra voor basiseducatie, Ligo. Cursisten leren bij Ligo basisvaardigheden. Die cursussen bieden mensen echt basisvaardigheden: denk aan “rekenen voor elke dag”, taal opfrissen of digitale vaardigheden aanleren. De centra richten zich vooral op de meest kwetsbaren in onze maatschappij. Zij zullen door deze hervorming inschrijvingsgeld betalen voor deze cursussen. Voor veel van hen zal die uitgave niet te dragen zijn: zij zullen daardoor niet meer kunnen deelnemen aan deze cursussen die nochtans van groot belang zijn voor het dagelijks leven, en in een zoektocht naar werk.

We bereiden ons tegelijk voor op de verdere ingrepen die de minister aankondigde. Ze spreekt over een ‘harmonisering’ van het aanbod tussen cvo, VDAB en Syntra. Ik zal het voortouw nemen om ervoor te pleiten dat de minister hierover vooraf in gesprek gaat met het onderwijsveld, en binnen Gent ook zelf het overleg zoeken met andere aanbieders.
